

آمار؛ حیات مدیریت

اشاره

جرج باکس، بنیان‌گذار علم آمار در مدیریت، معتقد است، مدیری می‌تواند موفق عمل کند که پیش از آغاز یک طرح، در طراحی فرایند اجرای آن حتی تا مراحل پایانی، از اطلاعات آماری دقیق کمک بگیرد. به عقیده‌ی او، اطلاعات آماری یا اطلاعات جمع‌آوری شده بر مبنای آمار دقیق، این امکان را برای مدیران فراهم می‌کند که براساس مجموعه‌ای از داده‌های اولیه‌ی صحیح، پیش‌بینی و ارزیابی دقیق‌تری درباره‌ی آینده اجرای طرح‌ها داشته باشند. این توصیه تنها برای طرح‌های مدیریتی کلان کاربرد ندارد و برای مدیریت یک مجموعه‌ی کوچک، در حد یک کلاس درس نیز می‌توان از آن استفاده کرد. در شماره‌ی آخر «رشد مدیریت مدرسه» در سال تحصیلی ۸۷-۱۳۸۶، با عقاید و آثار جرج باکس بیشتر آشنا می‌شویم.

مهتاب صفرزاده خسروشاهی

زندگی‌نامه

جرج ای پی باکس^۱، ۱۸ اکتبر ۱۹۱۹ میلادی در انگلستان به دنیا آمد. تحصیلات مقدماتی را در لندن آغاز کرد و تا کسب درجه‌ی دکترا در آمار و مدیریت از دانشگاه لندن پیش رفت. او زندگی حرفه‌ای خود را در سال ۱۹۴۸ میلادی با ورود به یکی از بزرگ‌ترین شرکت‌های انگلیسی موسوم به «ICI» (شرکت تولید محصولات شیمیایی) آغاز کرد و به مدت هشت سال، یعنی تا سال ۱۹۵۶ میلادی، در همین مرکز مشغول به کار بود. در همین فاصله، یک بار به دانشگاه کارولینای شمالی دعوت شد تا در یک دوره‌ی کوتاه مدیریتی-آماري شرکت کند. پس از این هشت سال به «پرینستون» مهاجرت کرد و انجمن تحقیقات آماری را تأسیس کرد. در سال ۱۹۶۰ میلادی، باکس توانست این انجمن را به دپارتمان تحقیقات آماری و مدیریت در دانشگاه ویسکونسن تبدیل کند. اندکی بعد، یعنی در سال ۱۹۶۱، این دپارتمان به بزرگ‌ترین مرکز مدیریتی-آماري تبدیل شد. در سال ۱۹۸۶ میلادی، باکس با کمک بیل هانتز^۲، «مرکز تحقیقات کیفیت و توسعه‌ی نیروی تولید»^۳ را در آمریکا تأسیس کرد. این مرکز در زمینه‌ی کنترل کیفیت و تربیت نیروی انسانی، به عنوان یکی از تأثیرگذارترین مراکز تحقیقاتی در توسعه‌ی آمریکا معرفی شد. و در نهایت این که باکس در سال ۱۹۹۲ میلادی به عنوان استاد بزرگ مدیریت و آمار دانشگاه ویسکونسن - مدیسون انتخاب شد.

می‌دانند. «مجله‌ی بین‌المللی فورکستینگ»^۴ در اکتبر سال ۱۹۹۹ میلادی، درست در روز تولد ۸۰ سالگی باکس، مصاحبه‌ای با وی انجام داد که بخش‌هایی از آن را برای آشنایی بیشتر با عقاید او در پی می‌آوریم.

○ موافق هستید بحث را با بررسی نخستین مقاله‌ی شما درباره‌ی آمار و ضرورت جمع‌آوری اطلاعات آماری پیش از اجرای هر برنامه، به ویژه برنامه‌های مدیریتی آغاز کنیم؟ این نخستین نگاه تخصصی شما به ضرورت ورود اطلاعات مبتنی بر آمار در علم مدیریت است.

● از زمان دانشجویی، درس آمار و ریاضیات توجه مرا جلب کرد؛ شاخص‌هایی که می‌توانستند اطلاعات دقیقی را جمع‌آوری و ارائه کنند. اما بعد از ورود به ICI، احساس کردم جمع‌آوری اطلاعات آماری، تأثیر بسزایی در موفقیت طرح‌ها، به ویژه طرح‌های اجرایی-مدیریتی دارد. از طرف دیگر، در همان زمان با فعالیت دپارتمان «اینتلیجنت» آشنا شدم؛ انجمنی که بر مبنای اطلاعات آماری، پیش‌بینی‌های درستی درباره‌ی شکست یا موفقیت طرح‌های مؤسسه‌های گوناگون انجام می‌داد. آشنایی بیشتر با این انجمن مرا متوجه کرد که یکی از راه‌های مطمئن کاهش خطا و در نتیجه بالا بردن شانس موفقیت طرح‌ها و برنامه‌ها، برنامه‌ریزی و اجرا براساس اطلاعات آماری است.

پس از این تجربه‌ها و مهاجرت به آمریکا و کار در مراکز متفاوت دریافتیم که در بسیاری از موارد، نبودن یا در دست نداشتن اطلاعات دقیق آماری، پیش از شروع یک طرح و در طول اجرای آن، دلیل اصلی

عقاید

جرج باکس را بنیان‌گذار علم ارزیابی و آمار در علم مدیریت

